در «نوجوانه» بخوانید:
یک منوی تابستانی متفاوت

گفت‌وگوی «بوق اشغال» با دکتر قطب‌الدین صادقی
دانستن به من آرامش می‌دهد
۲۰

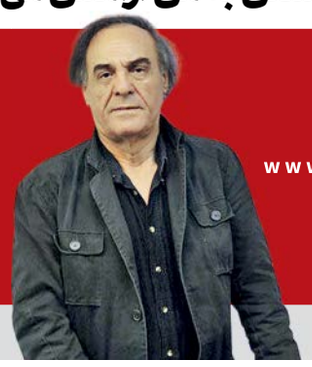

جام جم
روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
www.jamejamdaily.ir
پنجشنبه ۳ تیر ۱۴۰۰ | ۱۳ ذی‌القعده ۱۴۴۲ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌ودوم - شماره ۵۹۷۰ | استان تهران و البرز ۲۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان | Thursday - June 24, 2021

پنج نماینده پارلمان افغانستان در گفت‌وگو با جام جم از اوضاع این کشور و درگیری‌های دولت با طالبان می‌گویند

جنگ افغانستان؛ نتیجه مذاکرات آمریکایی

۸

عکس: چاوش همایونی | جام جم | ۱۳-۱۶

ویژه‌ها

بررسی اقدام خرابکارانه دیروز که قرار بود صنعت هسته‌ای کشور را هدف قرار دهد

خرابکارها ناکام ماندند

بامداد روز گذشته دوم تیرماه، خبر خرابکاری ناکام گروهک‌های تروریستی در یکی از ساختمان‌های سازمان انرژی اتمی با هدف آسیب زدن به حوزه هسته‌ای کشورمان بازتاب پیدا کرد. اقدامی که محمود عباس‌زاده مشکینی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی در گفت‌وگو با جام جم از آن به عنوان یک عملیات کور و ناکام یاد کرد. وی با رد شایعاتی که بر تحمیل خسارات وارده به تاسیسات هسته‌ای تاکید دارند، خاطرنشان کرد: «با توجه به ملاحظات پدافند غیرعامل که بحمدا... در اماکن و تاسیسات ...

۲

بررسی ۵ مصوبه اخیر شورای عالی انقلاب فرهنگی درباره سرنوشت کنکور

شاخ کنکور بالاخره می‌شکند؟

۱۸

بیشتر بخوانید

اتوبوس حامل خبرنگاران محیط‌زیست در اطراف نقده واژگون شد

پایان تلخ یک گزارش

۱۹

پلیس فدرال آمریکا وبسایت شبکه پرس‌تی‌وی را مسدود کرد

آمریکا دست به فیلتر شد

۶

گزارشی از نمایشگاه کتاب عراق و استقبال از کتاب‌های ایرانی

انقلاب در سرزمین‌های دوردست

۱۰

اتفاقات و تصمیمات پشت سر هم در استقلال ادامه دارد

تلاش عجیب برای برکناری مجیدی!

۴

یادداشت

آدرس غلط آمریکا در افغانستان

حنیف غفاری
کارشناس مسائل بین‌الملل

بحران امنیت داخلی بار دیگر در افغانستان تشدید شده و نبرد دولت افغانستان و طالبان در بسیاری از مناطق ادامه دارد. فارغ از نقش واشنگتن در تولید بحران‌های مزمن و پایدار امنیتی در افغانستان که بارها مورد استناد و اشاره قرار گرفته است، در برهه زمانی فعلی نیز کاخ سفید قصد دارد آدرس غلطی را در ترسیم مختصات افغانستان فعلی به افکار عمومی جهان مخابره کند. مانند همیشه رسانه‌های غربی، سیاستمداران غربی و جریان‌های پشت پرده قدرت در غرب مشترکا و در یک تقسیم کار نامرئی اما محسوس، مخابره این پیام انحرافی را کلید زده‌اند. صورت ماجرا از این قرار است که همزمان با حملات نیروهای طالبان به مناطق جدید در افغانستان، وزارت دفاع ایالات متحده (پنتاگون) اعلام کرده که روند خروج نیروهای آمریکایی از افغانستان را کندتر می‌کند. جان کربی سخنگوی پنتاگون گفته دولت آمریکا اوضاع منطقه را به دقت تحت نظر دارد و با انعطاف واکنش نشان می‌دهد! وزارت دفاع آمریکا در عین حال تاکید کرده که جو بایدن، رئیس جمهور این کشور همچنان به گفته‌اش در مورد خروج نیروهای آمریکایی تا ۱۱ سپتامبر پایبند است. دونالد ترامپ، رئیس جمهور پیشین آمریکا در قراردادی که فوریه ۲۰۲۰ در دوحه پایتخت قطر با طالبان امضا کرد، متعهد شده بود که این جنگ ایالات متحده را پایان دهد. بر اساس این قرارداد، دولت آمریکا موظف است تا ۱۱ سپتامبر نیروهایش را از افغانستان خارج کند. نیروهای ناتو نیز باید تا این تاریخ تمام سربازان خود را از افغانستان خارج کنند. در برهه زمانی فعلی، آمریکا و متحدانش قصد دارند وقوع بحران در افغانستان را معلول خروج خود از این کشور دانسته و متعاقبا حضور اشغالگرایانه خود در افغانستان را مولد صلح و ثبات در این کشور قلمداد کنند! بدیهی است که بحران امروز در افغانستان پدیده‌ای سطحی و روبنایی نیست و در طول دو دهه اشغالگری آمریکا و ناتو در این کشور جاری بوده است. از سوی دیگر، واشنگتن و متحدانش در این نقطه حساس از حیات ملت رنج‌کشیده افغانستان، حکم مولد بحران را ایفا می‌کنند. بدیهی است که یک بازیگر- که خود تنها متهم بحران‌سازی در کشوری دیگر می‌باشد- نمی‌تواند به صورت همزمان خود را در کسوت پیام‌آور صلح معرفی کند! این قاعده عقلانی و راهبردی، در قبال افغانستان نیز صادق است. کشوری که میلیون‌ها نفر در آن قربانی یا آسیب‌دیده سیاست‌های مداخله‌گرایانه آمریکا و متحدانش شده‌اند. به گفته پنتاگون تاکنون حدود نیمی از نیروهای آمریکایی از افغانستان خارج شده‌اند. این نیروها همچنین بسیاری از پایگاه‌هایشان را تحویل ارتش افغانستان داده‌اند و صدها هواپیمای باری تجهیزات این نیروها را از افغانستان خارج کرده‌اند اما مداخله معکوس و بحرانساز آمریکا در افغانستان پایان نیافته است. ناتو، اساسا در هیچ کشوری در دنیا تولید صلح و ثبات نکرده و بالعکس، به عنوان عاملی تسریع کننده در شکل گیری بحران‌های پایدار در کشورهای جنگ زده ایفای نقش کرده است. بدیهی است که سیاستمداران و ملت افغانستان، باید ضمن هم افزایی با یکدیگر در روند ایجاد صلح در کشورشان، مانع از تحقق اهداف کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت ایالات متحده آمریکا و دیگر اعضای ناتو در کشورشان شوند.

نکته

مالیات‌ستانی باید در خدمت تولید باشد

میثم پیله‌فروش
کارشناس اقتصاد

با توجه به کاهش قدرت خرید مردم طی سال‌های اخیر و افزایش هزینه سبد خانوار، دولت سیزدهم باید توجه ویژه‌ای به اقتصاد کشور داشته باشد که به این منظور معتقدم مهم‌ترین اولویت اقتصادی دولت آینده کارآمدکردن هزینه‌ها و سروسامان‌دادن به بودجه عمومی کشور است. به تعبیر دیگر می‌توان گفت نظام اداری کشور باید اصلاح شود به این دلیل که اگر نتوانیم بودجه عمومی را سروسامان دهیم ماشین دولت توان لازم را برای اداره کشور از یک سو و انجام اصلاحات لازم در بخش‌های دیگر مانند بانک و مالیات از سوی دیگر را نخواهد داشت. دولت آینده با بودجه‌ای مواجه است که به اندازه کل اعتبار آن باید استقراض کند تا توان پرداخت حقوق و دستمزد کارمندان دولتی را داشته باشد، به همین دلیل فضای نوآوری و انجام سایر اموری که در بودجه به عنوان وظیفه دولت گذاشته شده بسیار محدود خواهد بود؛ بنابراین اگر دولت آینده نتواند بحث کارآمدترکردن هزینه‌های عمومی را به‌طور جدی پیگیری و سروسامان دهد با این بروکراسی و نظام اداری که به ارث برده توان انجام اصلاحات در سایر بخش‌ها مانند نظام مالیاتی و نظام بانکی را نیز نخواهد داشت و بسیار ضعیف خواهد شد. وقتی دولت در مساله بودجه توانست مشکل را حل کند باید سراغ موارد دیگر برود که اصلاح نظام بانکی است. به نظر می‌رسد اصلاح نظام بانکی مهم‌ترین اولویت اقتصادی کشور است. از سوی دیگر تورم افسارگسیخته کشور قدرت خرید مردم را به شدت کاهش داده و بسیاری از خانوارها توان تامین حداقل‌های کالاهای اساسی خود را ندارند که ریشه این امر را باید در بانک‌های لجام‌گسیخته و بودجه رهاشده، جست. این در حالی است که نظام بانکی و بودجه باید نقش مفید خود را ایفا کنند اما نقش خود را به بخش مخرب تبدیل کرده‌اند. در این شرایط اگر بخواهیم قدرت خرید مردم و معیشت مردم را بهبود بخشیم و ثبات را به اقتصاد ایران برگردانیم باید تورم مهار شود که ریشه این موضوع در نظام بودجه‌ریزی و بانکی کشور است. اولویت دیگر اقتصادی دولت سیزدهم این است که مالیات در خدمت تولید باشد. نظام مالیاتی فعلی ضدتولید است و طی سال‌های گذشته مالیات‌ستانی بر عهده تولید نبوده است. در سالی که نام آن به مانع‌زدایی از تولید مزین شده باید موانع توسعه تولید برداشته شود اما متاسفانه تا اینجای کار شاهد عملکردی هستیم که مالیات‌ستانی فقط از بخش تولید انجام می‌شود و بخش‌های واسطه‌گر از پرداخت آن معاف هستند.

درنگ

به پیک پنجم نزدیک می‌شویم!

حمید سوری
رئیس کمیته اپیدمیولوژی کووید-۱۹

براساس آخرین آمار مرکز اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت و درمان، روز گذشته ۱۱۲ نفر از هموطنان‌مان به دلیل ابتلا به بیماری کرونا جان خود را از دست دادند و بیش از ۱۱ هزار نفر نیز به ویروس کرونا مبتلا شدند. این در حالی است که واکسیناسیون به کندی انجام می‌شود و براساس آخرین اطلاعات حدود یک میلیون نفر، هر دو دوز واکسن را دریافت کرده‌اند. بر کسی پوشیده نیست که ویروس کرونا همچنان در حال چرخش است و هر روز خبرهایی از جهش این ویروس در گوشه‌ای از جهان شنیده می‌شود؛ ویروسی که تا امروز چهار واریانت متفاوت از آن شناسایی شده است: واریانت کلاسیک که از ووهان چین به همه نقاط جهان منتقل شد، واریانت انگلیسی، هندی و آفریقای جنوبی که در شهرهای جنوبی و جنوب شرقی کشور ما به دلیل ترددهای زیاد گزارش شده است. مدتی است در استان‌های هرمزگان، فارس و بوشهر کانون‌های جدید از واریانت‌های آفریقای جنوبی و هندی ایجاد شده به‌طوری‌که فوران ویروسی در این مناطق روی داده است. به همین دلیل تیم‌های واکنش سریع وارد عمل شده‌اند و برای کنترل ویروس تلاش می‌کنند. واقعیت این است که واریانت‌های آفریقای جنوبی و هندی، توانایی بالایی برای ابتلای سریع شهروندان دارند و این می‌تواند خطر آغاز پیک پنجم کرونا را در کشور قوت بخشد. به عبارت دیگر می‌توان گفت به پیک پنجم کرونا نزدیک‌تر شده‌ایم. این طور که به نظر می‌رسد کنترل شرایط و جلوگیری از بروز پیک پنجم در گرو اقدامات گسترده‌ای است که نباید از آن غافل شویم. درست است که واریانت‌های آفریقایی و هندی شدت بیماری‌زایی بالایی دارند اما کارهای پیشگیرانه می‌تواند باعث کنترل بیماری شود. برای نمونه، الگوی بیماریابی باید در کشور تغییر کند و روند انجام تست و کنترل بیماری در مناطقی که کانون واریانت‌های آفریقای جنوبی و هندی است باید سرعت بیشتری بگیرد. علاوه‌براین، ترددها باید به‌طور سختگیرانه‌ای کنترل و با رعایت پروتکل‌های بهداشتی انجام شود. ضمن این‌که در کنار همه این محدودیت‌ها بهتر است تست کرونا در مبادی ورودی و خروجی مناطق آلوده افزایش یابد. انجام تست از مسافرانی که بدون علامت هستند و از این مناطق خارج می‌شوند نیز یکی دیگر از اقداماتی است که برای کنترل بیماری کرونا و کاهش احتمال وقوع پیک پنجم باید به آن توجه شود. استفاده از ماسک و رعایت پروتکل‌های بهداشتی هم که از ابتدایی‌ترین اصول پیشگیری از خطر است. اما در این میان فراموش نکنیم به موازات همه این محدودیت‌ها برای پیشگیری از وقوع موج پنجم، بالابردن سرعت واکسیناسیون در کشور که این روزها به دلیل پاره‌ای از مشکلات به کندی انجام می‌شود، یکی از مهم‌ترین مسائلی است که مسؤولان حوزه بهداشت باید به آن توجه کنند؛ موضوعی که در مناطق آلوده به واریانت‌های آفریقای جنوبی و هندی اهمیت بیشتری دارد. شخصا معتقدم فارغ از توصیه به رعایت مسائل بهداشتی که در تمام طول مدت فراگیری ویروس کرونا بر آن تاکید شده، افزایش سرعت واکسیناسیون و گستردگی آن در همه مناطق کشور با اهمیت‌ترین راهکار برای کنترل بیماری کروناست. این طور که به نظر می‌رسد در حال حاضر تنها راه ایمنی در برابر این ویروس، واکسیناسیون همه مردم جامعه است.

دیدگاه

دولت قوی و زنگ تفریح

سینا علی‌محمدی
روزنامه‌نگار

مدرسه هم، مدرسه‌های قدیم. کلی زنگ تفریح داشت؛ مثلا همین که در برنامه می‌نوشتند زنگ ورزش یا هنر، خود آن کسی هم که برنامه را ریخته بود، می‌دانست یا برایش معلم ندارند یا بالاخره یکی مثلا معلم پرورشی و ادبیاتی چیزی پیدا می‌شود و کلاس را برگزار می‌کند و می‌گذرد. ما هم عادت کرده بودیم برخی برنامه‌های درسی را به چشم همان زنگ تفریح ببینیم. مثل حالا که نبود، به‌خصوص این مدارس غیرانتفاعی را دیده‌اید؟! چقدر جدی می‌گیرند! کلاس تئاتر، کلاس موسیقی، کلاس انواع زبان‌های خارجی و... زمان ما از این خبرها نبود، ما با عمق وجودمان درک کرده بودیم هنر و ورزش یک جور زنگ تفریح هستند که حالا ظاهرش قدری متفاوت است. ما بزرگ شدیم و خوشبختانه در سطح وزارت آموزش و پرورش این نگاه تا حدی ترمیم شد. اما ذات نگاه تفریحی و سرگرمی به ورزش و هنر آنقدر ریشه دوانده است که حتی در مدیریت کلان این دو حوزه مهم هم قابل مشاهده است. کافی است مروری کنیم بر رویکرد انتخاب وزرای فرهنگ و ارشاد اسلامی و ورزش و جوانان (تربیت بدنی سابق) در دولت‌های گذشته و به‌خصوص چهار دولت قبلی، دو وزارتخانه‌ای که کاملا فضای تخصصی و حتی جنسی متفاوت و خاص از دیگر حوزه‌ها دارند، اغلب میان مردان سیاسی که جا مانده از جایگاه‌های مشابه در دولت بوده‌اند به شکل غنائمی تقسیم شده‌اند و دودش در چشم اهالی هنر و ورزش رفته و شرایطی رقم خورده که گلایه‌های فراوان روی هم انباشته شده است و بسیاری از ورزشکاران و هنرمندان در سخت‌ترین دوران کاری و حرفه‌ای خود قرار دارند و این موضوع تا حدی در مصاحبه‌های هنرمندان، بلاتکلیفی بسیاری از فدراسیون‌ها و حواشی تمام نشدنی باشگاه‌های بزرگ و عدم رشد سهمیه‌های المپیکی و... نمایان است. ژاکنون در آستانه تشکیل دولتی قوی و مستقل هستیم که با تجمیع توان همه متخصصان و نخبگان متعهد قرار است تشکیل شود؛ دولتی که طبیعتا انتظار می‌رود در تمام حوزه‌ها قوی باشد به‌خصوص فرهنگ، هنر و ورزش که بسیاری از نوجوانان و جوانان در گروه تاثیرپذیران جدی از عملکرد دولت در این حوزه‌ها هستند. شاید در مرحله نخست، مهم‌ترین خواسته از دولت فراموش کردن نگاه تفریحی- غنائمی به این دو وزارتخانه باشد که نمود آن را باید در انتخاب فردی در جایگاه وزیر دید که از جنس همین حوزه‌ها باشد که پیش از این هم در مواردی شاهد آن بوده‌ایم. دوران وزارت آقای صفارهرندی یا دوران ریاست آقای محسن مومنی شریف در حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی یا تکان محسوسی که این روزها در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان شاهد آن هستیم، همگی محصول کنار گذاشتن رویکرد تفریحی و بهره‌گیری از مدیرانی است که اهلیت، مقبولیت و توان مدیریتی توامان را در این حوزه‌های خاص داشته‌اند. امید است دولت قوی سیزدهم بتواند با انتخاب‌هایی درست، هوا و روح تازه‌ای در کالبد ورزش و فرهنگ ایران بدمد.

درگذشت تلخ دو تن از همکاران رسانه ای، زنده یادان
مرحومه مهشاد کریمی خبرنگار ایسنا
مرحومه ریحانه یاسینی خبرنگار ایرنا
را در سانحه دلخراش واژگونی اتوبوس حامل خبرنگاران به اصحاب رسانه، خانواده‌های داغدار این دو عزیز و همکارانشان تسلیت عرض نموده و از درگاه ایزدمنان برای آن دو همکار فقید، رحمت و غفران واسعه الهی و برای مصدومان این حادثه، سلامت عاجل طلب می کنیم.
موسسه فرهنگی- مطبوعاتی جام جم